U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Y. P.**, zast. Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2015, čj. OAM-250/ZA-ZA02-P17-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2017, čj. 2 Az 41/2015-44,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal dne 18. 3. 2015 žádost o mezinárodní ochranu. Uvedl, že je ukrajinské národnosti a státní příslušnosti, je katolického vyznání a pochází z Ivanofrankivské oblasti na Ukrajině, kde je i jeho poslední ukrajinské místo pobytu a žije zde jeho otec. Otec se z války v Afganistánu vrátil psychicky poznamenaný a nelze s ním žít normální život. Dědeček, se kterým stěžovatel žil umřel na konci roku 2013. Proto stěžovatel přicestoval za svoji matkou do ČR. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany spatřoval v hrozbě, že se bude muset účastnit ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, což mu ale neumožňuje jeho víra. Povolávací dopis zatím nedostal, protože v době, kdy žil na Ukrajině, ještě nedosáhl věku 18 let. Katolíci jsou navíc v obci, kde žil, fakticky diskriminováni pravoslavnou většinou. Stěžovatel zároveň poukázal na špatnou ekonomickou situaci na Ukrajině a na svoje problémy s imunitou, kvůli kterým je často nemocný. Před vydáním rozhodnutí měl stěžovatel možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, které navrhl doplnit o seznam z wikipedia.org, který obsahuje jména vojáků mladších 20 let zabitých v konfliktu na Ukrajině. Stěžovatel také využil svého práva se vyjádřit k podkladům rozhodnutí a uvedl, že reálný život na Ukrajině se výrazně liší od znění zákonů. Situace na Ukrajině se nadále zhoršuje a stěžovateli hrozí, že bude odveden do bojů.

[2] Žalovaný neudělil stěžovateli žádnou z forem mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Špatná ekonomická situace není sama o sobě způsobilá odůvodnit

udělení mezinárodní ochrany. Na Ukrajině neprobíhá konflikt, který by pro stěžovatele, který žil v Ivanofrankivské oblasti, představoval jakékoliv nebezpečí. Snaha vyhnout se nástupu do armády není důvodem pro udělení azylu. Ukrajinské zákony taktéž umožňují příslušníkům uznaných náboženských organizací vykonávat náhradní vojenskou službu beze zbraně. Podle dostupných informací je na Ukrajině svoboda vyznání, která je respektována. Stěžovatel se během svého pobytu na Ukrajině nesetkal s žádným jednáním souvisejícím s jeho vírou, které by bylo možno považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Přání stěžovatele v ČR žít, studovat a v budoucnu pracovat, neboť zde má matku, nelze dosáhnout prostřednictvím azylu, neboť se nejedná o žádný z taxativně vypočtených azylových důvodů. K tomuto účelu slouží instituty upravené v zákoně o pobytu cizinců. Stěžovatel je plně právně způsobilou a samostatnou osobou, která by s ohledem na svůj věk i vzdělání měla být schopna samostatného života a zabezpečení si svých potřeb. Vyjádření stěžovatele o korupčním systému a nemožnosti dovolat se pomoci u veřejné správy jsou pouze obecná bez vazby na konkrétní situaci stěžovatele.

[3] Rozhodnutí žalovaného stěžovatel napadl žalobou, kterou městský soud zamítl. Ozbrojený konflikt na Ukrajině nelze kvalifikovat jako totální konflikt, neboť nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista byl z důvodu přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Situace v Ivanofrankivské oblasti je celkem stabilní a nedochází zde k přímému ohrožení života. Obava z nástupu do vojenské služby není sama o sobě azylově relevantním důvodem. Ojedinělé střety mezi ukrajinskou armádou a Pravým sektorem v Mukačevě a Lvově jsou stěžovateli známy jen z internetu a navíc je nelze považovat za situaci svévolného násilí, na které směřuje § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Katolická církev nezakazuje svým členům účast v ozbrojených sborech nebo na válečných akcích. V případě stěžovatele nelze proto mluvit o nemožnosti nástupu do armády na základě náboženského přesvědčení. Svoboda víry je na Ukrajině zaručena a stěžovatel neuvedl žádné konkrétní problémy se soužitím s pravoslavnými občany. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není ani ekonomická situace na Ukrajině, ani skutečnost, že stěžovatel žil na Ukrajině po smrti svého dědy sám. Žalovaný žádost stěžovatele řádně posoudil a vyšel při tom z aktuálně dostupných informací. Zamítnutí žádost stěžovatele není ani porušením mezinárodních závazků ČR.

II. Shrnutí kasační stížnosti

[4] V kasační stížnosti stěžovatel namítl, že městský soud v napadeném rozsudku namísto přezkoumání jednotlivých závěrů nahrazoval z velké části úvahy správního orgánu úvahami svými. Kasační stížnost je přípustná podle § 104a s. ř. s., neboť NSS doposud nevyřešil otázku, zda je nutné náboženské přesvědčení, které nedovoluje účast na válečném konfliktu, chápat z individuálního pohledu nebo pohledu kolektivního. Soud se zároveň nijak nevypořádal s námitkou, že konflikt na Ukrajině je věcí vnitřního pořádku, při kterém nelze využít armádu. Městský soud nesprávně posoudil i možnost udělení mezinárodní ochrany z důvodu zásahu do rodinného života stěžovatele z důvodu jeho závislosti na matce. Navíc v této souvislosti odkázal na rozhodnutí NSS, ze kterého ovšem závěry městského soudu neplynou. S žalobními argumenty se nijak nevypořádal, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval některé argumenty uvedené ve svém rozhodnutí, ztotožnil se se závěry krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Kasační stížnost byla podána včas proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem. Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Není-li tomu tak, kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost.

[7] O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které NSS dosud vůbec či plně neřešil nebo (2) právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, anebo (3) je potřeba učinit judikaturní odklon. Kasační stížnost je také přijatelná, (4) pokud je v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[8] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě zakládala přijatelnost kasační stížnosti a postačovala by k jeho zrušení. Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, a ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74). Absenci těchto požadavků NSS v napadeném rozhodnutí krajského soudu neshledal. Krajský soud naopak přehledně popsal rozhodný skutkový stav a se všemi žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je proto nepřijatelná.

[9] NSS po ověření přezkoumatelnosti napadeného rozsudku přistoupil k posouzení, zda ostatní námitky stěžovatele mohou založit přípustnost kasační stížnosti.

[10] Jak sám uvádí stěžovatel, hlavní důvod pro udělení mezinárodní ochrany spatřuje ve své víře, která mu znemožňuje zúčastnit se bojů na východě Ukrajiny. V této námitce stěžovatel spatřuje i důvod přípustnosti kasační stížnosti, neboť je toho názoru, že NSS neřešil, zda se výhrada svědomí z náboženských důvodů má posuzovat s ohledem na obecnou věrouku příslušného náboženství (kolektivní pohled), nebo z pohledu individuální víry každého věřícího. Tato otázka ovšem přípustnost stížnosti založit nemůže. NSS se totiž již opakovaně zabýval výhradou svědomí, a to i konkrétně ve vztahu k ozbrojenému konfliktu na východě Ukrajiny. Městský soud i žalovaný tuto judikaturu NSS respektovali. Obecně platí, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, čj. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015,

čj. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, čj. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, čj. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, čj. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, čj. 2 Azs 20/2008-69).

[11] Otázka nastíněná stěžovatelem nemůže proto přípustnost kasační stížnosti založit, neboť odpověď na ni, není pro posouzení situace stěžovatele rozhodná. Právní úprava na Ukrajině bere v potaz i osoby uplatňující výhradu svědomí (srov. usnesení NSS ze dne 11. 8. 2016, čj. 2 Azs 135/2016-31) a stěžovatel nepředložil žádné konkrétní skutečnosti, které by v jeho případě svědčily o opaku. Otázka čistě akademická, i pokud nebyla NSS řešena, nemůže založit přípustnost kasační stížnosti.

[12] Přípustnost nezakládá ani námitka stěžovatele mířící na zásah do jeho rodinného života. K této otázce se NSS již také opakovaně vyslovil a žalovaný i městský soud jeho judikaturu respektovali. Na tom nic nemění, že městský soud v jednom případě odkázal na nesprávnou spisovou značku rozhodnutí NSS. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu lze uvažovat v naprosto výjimečných případech a neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatel během řízení žádné výjimečné okolnosti týkající se jeho osoby neuvedl a není tedy namístě zabývat se přiměřeností rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 7. 2007, čj. 2 Azs 30/2007-69, ze dne 8. 1. 2009, čj. 2 Azs 66/2008-52, a usnesení ze dne 27. 9. 2016, čj. 6 Azs 166/2016-28, a ze dne 25. ledna 2017, čj. 6 Azs 263/2016-30).

IV. Závěr a náklady řízení

[13] NSS neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Situace stěžovatele a jím vznesené námitky nepřináší žádnou novou právní otázku, kterou NSS dosud neřešil, či potřebu se od dříve přijatého řešení odchýlit, anebo otázku, kterou NSS řešil v rámci jednotlivých senátů odlišně. Nedošlo ani k žádnému natolik zásadnímu pochybení, které by mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele. NSS proto odmítl kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2017

pokračování

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu